

STUDIEPLAN

<FAGKODE>

Fremtidsbygg – sirkulærøkonomi, teknologi og entreprenørskap

Fagskolen Oslo
Studiested: Oslo
Godkjent Nokut: <dato>
Sist revidert: 07.06.2021

ENDRINGSLOGG FOR STUDIEPLAN

Dato	Kapittel/avsnitt	Endring/årsak til endring	Utført av
2021.01.05	Hele	Opprettelse av studieplan	De Leon og Kreutzer

Innholdsfortegnelse

1. GENERELT OM "FREMTIDSBYGG", ET STUDIUM I SIRKULÆRØKONOMI, TEKNOLOGI OG ENTREPRENØRSKAP.....	5
1.1. – Bakgrunn og formål med studiet.....	5
1.2. – Bakgrunn, formål og karrieremuligheter med etterutdanningsprogrammet Fremtidsbygg	5
1.2.1. – Selvstendig yrkesrettet utdanning.....	5
1.2.2. – Målgruppe for utdanningen.....	6
1.3. – Læringsutbyttebeskrivelser og faglig innhold for studiet som helhet.....	6
1.3.1. – Kunnskap	6
1.3.2. – Ferdigheter	7
1.3.3. – Generell kompetanse	7
1.4. Opptakskrav	7
1.4.1. – Generelle opptakskrav	7
1.4.2. – Opptak på grunnlag av realkompetansevurdering.....	8
1.4.3. – Søkere med utenlandsk utdanning.....	8
1.4.4. – Poengberegning ved rangering av søkere	8
1.4.5. – Relevante Fagbrev og Svennebrev	9
1.5. – Evaluering av studiet.....	9
1.5.1. – Underveisevaluering fra studenter	10
1.5.2. – Sluttevaluering fra studenter	10
2. ORGANISERING OG OPPBYGGING AV STUDIET – DEN INDRE SAMMENHENG.....	10
2.1. – Fordeling av arbeidstimer	10
2.1.1. – Organisering	11
2.2. – Selvstendig yrkesrettet utdanning	12
2.3. – Sentrale undervisningsformer og læringsaktiviteter	12
2.3.1. – Arbeidsformer generelt	12
2.3.2. – Problembasert læring.....	12
2.3.3. – Teori i praksis	12
2.3.4. – Ansvar for egen læring.....	13
2.3.5. – Basisgrupper.....	13
2.3.6. – Lærerstyrt undervisning og forelesninger.....	13
2.3.7. – Selvstudium og individuelle oppgaver.....	13
2.3.8. – Veiledning	13
2.3.9. – Casearbeid	13
2.3.10. – Presentasjoner	13
2.3.11. – Rapporter	13
2.3.12. – Andre undervisningsformer	13
2.4. – Litteratur	13
3. VURDERINGSFORMER.....	14
3.1. – Karakterskala.....	14
3.2. – Underveisevaluering	15
3.3. – Sluttvurdering og eksamenskarakter	15
3.3.1. – Vilkår for eksamen.....	15
3.3.2. – Vurdering	15

3.4. – Dokumentasjon.....	15
3.4.1. – Vitnemål.....	16
3.4.2. – Karakterutskrift	16
3.4.3. – Tilknytningskrav, innpass og fritak.....	16
4. OVERSIKT OVER EMNER OG TEMA.....	16
4.1. – Bærekraft – T.....	16
4.2. – Bærekraft – P.....	19
4.3. – Innovasjon	23
4.4. – Praktisk Entreprenørskap.....	26
5. VEDLEGG.....	28

1. GENERELT OM “FREMTIDSBYGG”, ET STUDIUM I SIRKULÆRØKONOMI, TEKNOLOGI OG ENTREPRENØRSKAP.

1.1. – Bakgrunn og formål med studiet

Formålet med utdanningen er å tilby kompetanse som bidrar til mer bærekraftig utvikling i BAE-næringen. Målet er at studentene skal kunne utvikle en reflektert holdning og besitte kunnskap rundt bærekraft og sirkulæritet i egen bransje, samt evne å bidra med innovasjonskompetanse og entreprenørskap som fremmer denne utviklingen. Studiet vil være ettårig, med 60 studiepoeng.

BAE-næringen er en av de største landbaserte næringene i Norge. Det er også den næringen som har størst klimautslipp og negativ miljøpåvirkning, i følge Byggenæringenes Landsforening. Det stilles stadig høyere krav om miljøbevissthet og redusert utslipp for å nå de norske og internasjonale klimamålene. Dette skaper et behov for endring, nyskaping og innovasjon. BAE-næringen er breddebransje, med stort potensiale og mulighetsrom, dersom aktørene samarbeider på tvers.

Fremtidsbygg vil operere i et fagområde i rask utvikling, som krever kontinuerlig oppdatert kunnskap og en dynamisk metode med rom for arbeidslivsrelevante oppgaver og utfordringer. Det legges derfor opp til et studium med mye praktisk læring, og tett samarbeid med partnere fra arbeidslivet. I tillegg vektlegges den tverrfaglige tilnærmingen som er nødvendig for et helhetlig perspektiv og forståelse for samarbeidsbehov på tvers av bransjen.

1.2. – Bakgrunn, formål og karrieremuligheter med studiet Fremtidsbygg

BAE-næringen er i rask utvikling med et økende behov for personer med bærekraftskompetanse og innovasjonsegenskaper. Dette er en kompetanse som er, og vil være, sentral på alle plan i en bedrift. Med studiet vil fagbrevutdannende kunne tre inn i roller som prosjektleder eller mellomleder i utviklings- og innovasjonsprosjekter internt, skape endring i eksisterende rolle, starte egen bedrift basert på mulighetsrommet i dagens utfordringer, og/eller bidra til utvikling av organisasjonens forretningsmodell.

1.2.1. – Selvstendig yrkesrettet utdanning

Arbeidet med studiet må utføres på en måte som ivaretar studentens helhetlige opplæringssituasjon og vektlegger utvikling av kvalitet, profesjonalitet og refleksjon i praktisk yrkesutøvelse. Studiet er tilrettelagt etter voksenpedagogiske prinsipper, med utgangspunkt i studentaktive arbeidsmåter og læringsformer. Studiet tar sikte på å knytte teori til praktisk, erfaringsbasert læring.

Studiet har derfor en semesteroppgave i emne 3, der arbeidskravet bla er å skrive en rapport som dokumenterer et endrings/utviklingsarbeid som skal gjennomføres på egen arbeidsplass eller som oppstart av egen bedrift (Studentbedrift).

1.2.2. – Målgruppe for utdanningen

Målgruppen for utdanningen er personer som er, eller ønsker å bli, mellomleder eller prosjektleder for bærekraftsbaserte utviklingsprosesser i BAE- næringen.

Studiet “Fremtidsbygg” gir kompetanse som kan tas i bruk i arbeidslivet uten ytterligere generelle opplæringstiltak, og egner seg for både nyutdannede og fagarbeidere i jobb.

1.3. – Læringsutbyttebeskrivelser og faglig innhold for studiet som helhet

Etter fullført studium skal studenten ha fått innsikt i lover og forskrifter som regulerer krav om bærekraft og sirkularitet i BAE- næringen, innovasjonsmetoder og endringsprosesser samt kunnskap om prinsipper for god kartlegging, dokumentasjons- og rapporteringspraksis.

Studenten skal kunne anvende verktøy som identifiserer og kartlegger utviklingsområder, samt ta i bruk relevante metoder som bidrar til endring og innovasjon. Videre skal studenten ha utviklet en etisk grunnholdning til egen rolle som innovatør i egen bransje, kunne lede utviklingsprosjekter i tråd med gode prinsipper, og utvikle relevante prosesser og metoder. Læringsutbytte for kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse i de enkelte emnene er beskrevet under punkt 4 i studieplanen.

Studieplanen for “Fremtidsbygg” har et omfang på 60 studiepoeng. Overordnet læringsutbyttebeskrivelse er tilpasset dette.

1.3.1. – Kunnskap

Studenten :

- har kunnskap om bærekraft og sirkulær økonomi i et historisk perspektiv, og kan se hvordan dette vil påvirke verdiskaping i fremtiden.
- har innsikt i begreper og prosesser knyttet til bærekraft og sirkulær økonomi i BAE- næringen, samt dokumentasjons- og sertifiseringsordninger, og gjeldende lov- og rammeverk.
- har kunnskap om BAE- næringens verdikjede, og hvordan sirkulære livsløp er en forutsetning for bærekraft.
- har kunnskap om helheten i en byggeprosess, og hvordan samhandling mellom de ulike aktørene er en forutsetning for bærekraft. Dette særlig i lys av prosjektering, design, og gjennomtenkt ombruk eller gjenbruk.
- kan oppdatere sin kunnskap om hvorfor og hvordan studenten bør oppdatere sin kompetanse på området bærekraft, sirkulær økonomi og digitalisering i BAE- næringen.
- har kunnskap om innovasjonsmetoder, prosessledelse, endringsledelse og forretningsutvikling.
- har kunnskap om kommunikasjon og relasjonskompetanse på tvers av nivåer i organisasjoner, for å styrke samarbeid.

- forstår egen bransjes største muligheter og utfordringer, samt samfunnets drivere for endring.
- har kunnskap om digitalisering som verktøy for effektiv bærekraftig utvikling.

1.3.2. – Ferdigheter

Studenten:

- kan innhente og anvende kvalitetssikret data, informasjon og kunnskap som er relevant for å håndtere problemstillinger knyttet til bærekraft, sirkulær økonomi og digitalisering.
- kan anvende verktøy for måling og utvikling av tiltak og strategi som sikrer bærekraft og sirkulær økonomi.
- kan finne informasjon og fagstoff om, og tenke kritisk rundt begrepet bærekraft, være kildekritisk, og evne å finne frem til løsninger med høyest reell samlet effekt.
- kan kartlegge og omsette behov, innsikt og kunnskap til mål om endring.
- kan synliggjøre utviklingsmuligheter og -behov, fremme forslag om endring, og argumentere med referanse til caser.
- kan anvende metoder, prosesser og relasjonskompetanse til å gjennomføre endringsprosesser, synliggjøre resultater, og involvere medarbeidere.

1.3.3. – Generell kompetanse

Studenten:

- har tilegnet seg forståelse for BAE- næringens posisjon, rolle og ansvar i utviklingen av et mer bærekraftig samfunn, samt egen evne til å påvirke.
- har evne til å bryte ned komplekse sammenhenger for å se det essensielle i funksjoner og krav.
- har forståelse for hvordan mekanismene mellom folkevalgte organer, privat næring, premissleverandører og sivilsamfunn påvirker samfunnsutvikling.
- har utviklet en etisk grunnholdning i utøvelse av yrket, og ser verdien av å bygge relasjoner innad i organisasjonen, utad mot bransjen, samt andre aktører for effektive prosesser.
- kan delta i ressursgrupper, faglige råd og jobbe i tverrfaglige team for bærekraftig utvikling.
- kan utvikle fagarbeidsmetoder, produkter og/eller tjenester relevant for yrkesutøvelsen

1.4. Opptakskrav

For utfyllende regler se forskrift om opptak, gjennomføring av studier, eksamen og klagereregler ved Fagskolen Oslo, Lovdata: kapittel 2

1.4.1. – Generelle opptakskrav

- a) Relevant fag- eller svennebrev, treårig yrkesfaglig opplæring eller
- b) For enkelte studier kan generell studiekompetanse være opptaksgrunnlag, jf. de respektive studieplanen, eller

c) Søkere som ikke fyller kravene a) eller b), og som er har 23 år eller eldre i opptaksåret, kan søke opptak på grunnlag av realkompetanse. Realkompetanse gjelder ikke utdanninger som stiller krav til yrkesgodkjenning, autorisasjon eller sertifisering etter annen lovgivning.

d) Søkere som kan dokumentere at de skal gjennomføre fag-/svenneprøve etter opptaksfristen, kan tildeles plass med vilkår om bestått prøve innen 1. oktober.

1.4.2. – Opptak på grunnlag av realkompetanse

1. Søkere som ikke fyller kravene til generelle opptakskrav og som er 23 år eller eldre i opptaksåret, kan søke om opptak på grunnlag av realkompetanse.
2. Realkompetanse er all den kompetansen en person har skaffet seg gjennom formell, ikke-formell eller uformell læring. Dvs. alle kunnskaper og ferdigheter en person har tilegnet seg gjennom utdanning, betalt eller ubetalt arbeid, etterutdanning, fritidsaktiviteter, organisasjonsarbeid og annet som kommer i tillegg til den kompetansen som er dokumentert gjennom grunnutdanningen.
3. Yrkespraksis må være relevant til studieprogrammet det søkes på studieplanen, og søkeren må ha nødvendige faglige forutsetninger for å gjennomføre det aktuelle studiet.
4. Realkompetansevurdering kan ikke foretas for opptak til utdanninger der det stilles opptakskrav om yrkesgodkjenning, autorisasjon eller sertifisering etter annen lovgivning.
5. Søknad om vurdering av realkompetanse for opptak, sendes fagskolen ved rektor.
6. Det er styret eller den det bemyndiger som fatter vedtak om opptak på grunnlag av realkompetanse.
7. Vedtak om godkjent realkompetanse er kun gyldig i det påfølgende studieåret, og til den utdanningen det er gitt opptak til.

1.4.3. – Søkere med utenlandsk utdanning

1. Søkere med fullført videregående opplæring fra de andre nordiske landene er kvalifisert for opptak når den videregående opplæringen i de respektive landene gir generelt opptaksgrunnlag til tertiærutdanning tilsvarende norsk fagskoleutdanning.
2. Søkere utenfor Norden må dokumentere opplæring og praksis ved autorisert translatør og ha bestått eller ha likeverdig realkompetanse i de felle allmenne fagene tilsvarende Vg1 og Vg2 i yrkesfaglige utdanningsprogram.

1.4.4. – Poengberegning ved rangering av søkere

For utfyllende regler se skolens forskrift § 2-9 i Forskrift om opptak, gjennomføring av studier, eksamen og klagerregler ved Fagskolen Oslo

(1) Alle fag med tallkarakterer som inngår i kvalifikasjonsgrunnlaget skal tas med i beregning av karakterpoeng. Karakterpoeng er gjennomsnitt av alle tallkarakterer, med to desimaler, multiplisert med 10.

(2) For fag- eller svennebrev som inngår i kvalifikasjonsgrunnlaget, gis søkere følgende ekstra poeng:

- a. et fag- eller svennebrev gir 10 poeng. For søkere med to fagbrev, gir det andre fagbrevet 5 poeng. Dette omfatter også utdanninger som i dag fører til fag- eller svennebrev, men som i tidligere struktur ble avsluttet med yrkesfaglig eksamen og dokumentert med vitnemål.
- b. hvert fag- eller svennebrev med resultatet meget godt bestått gir ytterligere 5 poeng for det første fag- eller svennebrevet og 2 poeng for det andre.

(3) Relevant yrkespraksis gir 1 poeng per 6. måned i tilsvarende 100 prosent stilling. Læretid og yrkespraksis som inngår i grunnlaget for å gå opp til fag- eller svenneprøve som praksiskandidat gir ikke poeng. Det kan gis inntil 10 poeng for relevant yrkespraksis.

1.4.5. – Relevante Fagbrev og Svennebrev

- Tømrer
- Murer- og flislegger
- Betongfagarbeider
- Rørlegger
- Blikkenslager
- Maler
- Byggedrifter
- Gjenvinningsoperatør

1.5. – Evaluering av studiet

Fagskolen Oslo innhenter informasjon fra *studenter, undervisningspersonalet, sensorer og aktører i yrkesfeltet*. Fagskolen Oslo skal gjennomføre elektroniske og anonyme evalueringsundersøkelser. Evalueringene skal gjennomføres i samme tidsperiode hvert år, definert for henholdsvis emne og tema, og evalueringene skal dekke de samme områdene slik at en oppnår kontinuitet og sammenlignbare resultater over tid.

Med mål om kontinuerlig utvikling av utdanningen ved Fagskolen Oslo legges det til rette for at studentene vurderer opplevd læringsutbytte, utdanningsinnhold og progresjon, herunder undervisning, arbeidsmetoder, læringsmiljøet og eventuelle praksisperioder, utstyr og annen infrastruktur. Det gjennomføres underveisevaluering for emne/tema i tillegg til en sluttevaluering ved skoleårets avslutning. Evalueringens undersøkelser skal være korte, konsise og legge grunnlag for god analyse som kan føre til eventuelle justeringer og forbedringer av undervisningen og øvrig utdanningskvalitet.

Undersøkelsene omfatter områder som:

- Studieinformasjon om tilbudet
- Innholdet i studieplanene
- Undervisningsmetoder
- Undervisningspersonalets undervisnings- og fagkompetanse

- Veiledning av og tilbakemeldinger til studentene
- Aktualitet og yrkesrelevans

For å sikre nødvendig statistisk grunnlag for evaluering og analyse skal svarprosenten være høy. Ved skjønnsmessig kritisk lav svarprosent skal respondentene kontaktes med anmodning om å svare på undersøkelsen.

1.5.1. – Underveisevaluering fra studenter

Hensikten med underveisevalueringen er blant annet å kunne gjøre raske justeringer i pågående utdanninger, og avdelingsleder iverksetter derfor nødvendige forbedringstiltak umiddelbart i samarbeid med underviser.

1.5.2. – Sluttevaluering fra studenter

Sluttevaluering for studentene vil overlappe med underveisevalueringen på flere områder, men skal ha særlig søkelys på faglige og mer generelle problemstillinger knyttet til utdanningen.

2. ORGANISERING OG OPPBYGGING AV STUDIET – DEN INDRE SAMMENHENGEN

Studiet «Fremtidsbygg» har et omfang på 60 studiepoeng. Se punkt 2.1 for fordeling av arbeidstimer. Det vil være et emnebasert studium, med fire emner. Emnene er til en viss grad selvstendige, men med en indre sammenheng. To og to emner vil være særlig tett knyttet sammen. Det er de to emnene som går parallelt innad i samme semester. Ett av de to vil være praktisk rettet, mens det andre vil ha en teoretisk profil.

Høstsemesteret vil dreie rundt sirkulær økonomi, anvendelsen av grønn teknologi og bærekraft i BAE-næringen. Vårsemesteret vil dreie rundt innovasjon, entreprenørskap, intraprenørskap og hvordan jobbe med endringsprosesser i en bedrift.

Dette er av to grunner. Teori er viktig for å løse praktiske problemstillinger, men tilsvarende er det å løse praktiske problemer en effektiv måte å lære på. Derfor går det to emner rundt samme tematikk samtidig. I tillegg er en av forutsetningene for å få til positiv endring, at man har kompetanse rundt tematikken vårsemestert belyser. På den måten kan studenten, som har opparbeidet seg engasjement og kunnskap i løpet av høsten, få kompetanse rundt hvordan best anvende den kunnskapen i løpet av våren. Slik sikrer studiet at veien fra studium til jobb blir kort. Et annet viktig trekk ved tematikken til studiet, er at kunnskapsgrunnlaget er i utvikling. Derfor blir det viktig for studiet å opprettholde en fleksibilitet. Dette blir blant annet ivaretatt gjennom tett kontakt med bransjen i emne 2.

2.1. – Fordeling av arbeidstimer

Oversikt over fordeling av arbeidstimer.

Emnekode	Emnenavn	Studiepoeng	Lærerstyrt aktivitet/	Veiledning	Selvstudium	SUM timer

			undervisning			
E1	Bærekraft – T	15	160	120	150	430
E2	Bærekraft – P	15	40	120	270	430
E3	Innovasjon	15	160	120	150	430
E4 Alternativ 1	Studentbedrift	15	20	55	270	345
E4 Alternativ 2	Praktisk Entreprenørskap	15	30	45	270	345
SUM		60	380/390	415/405	840	1635

2.1.1. – Organisering

Studentene introduseres til temaer med tilhørende praktiske oppgaver i begynnelsen av hver temaperiode. Studentene skal jobbe i hensiktsmessige gruppestørrelser (basisgrupper jamfør punkt 2.3.5) på praktiske oppgaver. Tilknyttet hvert tema skal studentene ha oppgaveinnlevering/presentasjoner som legger grunnlag for emnevurdering.

Emne 1: Hvert tema går over en periode på 1-3 uker. Hvert tema har 8-10 timer forelesning pr uke i temaer tilknyttet temaet. Resterende tid er oppgaveløsning med veiledning, samt selvstudium. Det er totalt seks temaperioder.

Emne 2: Temaer gjennomføres som 3 ukers perioder, casebaserte oppgaver som løses i basisgrupper. Individuelle innleveringer vil kjøres parallelt med emne E1, jamfør punkt 2.1, med unntak av tema 1, som er forbeholdt emne E1. Det er totalt fem temaperioder.

Emne 3: Hvert tema går over en periode på 2-3 uker. Hvert tema har 8-10 timer forelesning pr uke i temaer tilknyttet tema. Hvert tema har tilhørende gruppeoppgaver med presentasjon av løsning. Individuelle vurderinger. Det er totalt åtte temaperioder.

Emne 4: Studentbedrift: 20 timer forelesning, 55 timer veiledning, resterende tid er selvstudier i grupper på minimum 2. Intraprenørskapsprogram: 30 timer forelesning, 45 timer veiledning, resterende tid er selvstudium individuelt på arbeidsplass eller grupper på oppdrag. Det er totalt en temaperiode.

2.2. – Selvstendig yrkesrettet utdanning

De mer praktiske emnene i utdanningen, emne 2 og 4, skal utføres på en måte som ivaretar studentenes helhetlige opplæringssituasjon og vektlegger utvikling av kvalitet, profesjonalitet og refleksjon i praktisk yrkesutøvelse. Studenten har selv ansvar for å søke veiledning. Underviser har ansvar for å gjennomføre kvalitativ veiledning individuelt eller i grupper.

Studiet er tilrettelagt etter voksenpedagogiske prinsipper, med utgangspunkt i studentaktive arbeidsmåter og læringsformer. Studiet tar sikte på å knytte teori til praksis, og har derfor et hovedprosjekt i emne 4, der arbeidskravet er en fordypningsoppgave som dokumenterer et endrings-/utviklingsarbeid som kan gjennomføres på egen arbeidsplass, på oppdrag fra samarbeidspartner, eller som studentbedrift.

2.3. – Sentrale undervisningsformer og læringsaktiviteter

2.3.1. – Arbeidsformer generelt

Bruk av ulike pedagogiske metoder skal legge til rette for:

- Aktiv deltakelse fra studentene og støtte til deres egne initiativ.
- Arbeid med virkelighetsnære problemstillinger fra samarbeidspartnere og aktuell teori.
- Fagforståelse, refleksjon over egen praksis og utfordringer/problemstillinger som motiverer til læring, utvikling og bærekraftig bevissthet.
- Studentmedvirkning i beslutningsprosesser som angår gjennomføringen av studiet.
- Tverrfaglig erfaring for å øke forståelsen og respekt for eget og andres fagfelt.

2.3.2. – Problembasert læring

En pedagogisk tilnærming der det defineres ett eller flere problem som studentene skal besvare, og så skal de selv arbeide med å finne gode kilder og framgangsmåter for å løse problemet. Problemene kan gjerne være praksisnære, knyttet til et kasus, men kan også være mer overordnede.

2.3.3. – Teori i praksis

Studier av teori har til hensikt å gi studenten kunnskaper som er nødvendig for at studenten skal utvikle ferdigheter innen fagområdet. Formålet er også å utvikle holdninger til egen yrkesutøvelse gjennom en refleksjon rundt forholdet mellom teori og praksis. Emnene i studiet er valgt i tråd med dette. Kunnskaper om lov- rammeverk, praksis, metoder, forskning, kommunikasjon, endring, prosesser og implementering er vektlagt i emne 1 og 3, mens emne 2 og 4 er rettet mot den praktiske bruken av dette.

Ferdigheter og holdninger kommer til uttrykk i arbeidskravene til hvert emne. Siste emne er en praktisk problemstilling som er knyttet til øvrige emner i studieplanen, der rapporten skal inkludere refleksjon over berørte emner.

2.3.4. – Ansvar for egen læring

Et viktig pedagogisk prinsipp gjennom hele studiet er studentens ansvar for egen læring. Det innebærer at studenten er mottakelig for undervisning og aktivt oppsøker læringssituasjoner og læringsarenaer. Skolen har ansvar for å tilrettelegge for læring og å støtte/veilede studenten i læreprosessen.

2.3.5. – Basisgrupper

Arbeidsformene skal gi trening i å søke kunnskap, kritisk tenkning og problemløsning i samarbeid med medstudenter i basisgrupper.

2.3.6. – Lærerstyrt undervisning og forelesninger

Arbeidsformen skal sikre et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag for alle. Dette for å legge til rette for hensiktsmessig samarbeid i de praktiske modulene, samt garantere for oppnåelse av sentrale læringsutbyttebeskrivelser.

2.3.7. – Selvstudium og individuelle oppgaver

Punkt 2.3.7 er supplert av selvstudium. Studenter får egen opplæring i bruk av PC og digitale læremidler ved behov.

2.3.8. – Veiledning

Studenten har krav på løpende støtte og hjelp i form av veiledning under hele studiet, spesifisert etter krav fremsatt i punkt 2.3.4. Veiledningen kan gis individuelt, i basisgrupper, eller i plenum. Veiledningen kan gis skriftlig eller muntlig. Et sentralt aspekt ved veiledningen skal være at den er lavterskel av natur, og vil dermed være fleksibel. Veiledningens mål skal være styrking av studentens ferdigheter til å kritisk finne frem til informasjon, og løse problemer.

2.3.9. – Casearbeid

Casearbeid vil være en sentral arbeidsform i modul 2. Krav til form og innhold er spesifisert under punkt 4.2.

2.3.10. – Presentasjoner

Presentasjoner vil være en sentral arbeidsform i modul 2 og 3. Krav til form og innhold er spesifisert under henholdsvis punkt 4.2 og 4.3.

2.3.11. – Rapporter

Rapportskrivning, herunder semesteroppgave, vil være en sentral arbeidsform i modul 2, 3 og 4. Krav til form og innhold er spesifisert under henholdsvis punkt 4.2, 4.3, og 4.4.

2.3.12. – Andre undervisningsformer

I emne E4 er det faglig fordypning etter Yrkesrettet Utviklingsarbeid med Aksjonsforskning (YUP).

For å sikre fagskoleutdanningens yrkesretting, kan skolen inngå avtale med ansatte fra ulike praksisfelt som eksterne forelesere i ulike emner. Foreleserne samarbeider med lærerne.

2.4. – Litteratur

Se litteraturliste ved punkt 4.

3. VURDERINGSFORMER

Studiet vurderes med en avsluttende "mappeeksamen", som vurderes på en karakterskala fra A-F. Mappeeksamenen vil bestå av to komponenter, en skriftlig og en muntlig del.

Den skriftlige delen vil bestå av BÅDE:

1. To (2) rapporter innlevert i emne 2. Det vil være anledning for studenten å forbedre rapportene basert på tilbakemelding gitt av faglærer, før de leveres inn som en del av eksamenen.

OG:

2. Avsluttende semesteroppgave som beskrevet under punkt 4.3.

Den muntlige delen vil være en 20 minutters eksamen, der studenten skal forsvare besvarelsene sine i møte med eksaminator (faglærer) og sensor. Samtalen skal basere seg på sensors lesning og vurdering av mappen.

Karakter vil bli gitt basert på sensors helhetsinntrykk etter begge komponentene. Den skriftlige komponenten skal veie tyngst. Det gis kun en karakter.

3.1. – Karakterskala

Det benyttes bokstavkarakter på en skala fra A til F, hvor A er beste karakter og F er Ikke bestått.

Karakterskala med generell beskrivelse.

Symbol	Betegnelse	Generell, ikke fagspesifikk beskrivelse av vurderingskriterier
A	Fremragende	Fremragende prestasjon som klart utmerker seg. Studenten viser svært god vurderingsevne og stor grad av selvstendighet.
B	Meget god	Meget god prestasjon. Studenten viser meget god vurderingsevne og selvstendighet.
C	God	Jevnt god prestasjon som er tilfredsstillende på de fleste områder. Studenten viser god vurderingsevne og selvstendighet på de viktigste områdene.
D	Nokså god	En akseptabel prestasjon med noen vesentlige mangler. Studenten viser en viss grad av vurderingsevne og selvstendighet.
E	Tilstrekkelig	Prestasjonen tilfredsstiller minimumskravene, men heller ikke mer. Studenten viser liten vurderingsevne og selvstendighet.

F	Ikke bestått	Prestasjon som ikke tilfredsstiller de faglige minimumskravene. Studenten viser både manglende vurderingsevne og selvstendighet.
---	--------------	---

3.2. – Underveisvurdering

- I hvert emne skal det foretas en vurdering av studenten i forhold til emnets læringsutbytte. Vurderingsgrunnlag og -kriterier er beskrevet i kapittel 4, en oversikt over emner og tema.
- Det skal være en helhetsvurdering av studentens kunnskaper, ferdigheter og generelle kompetanse i alle emnets temaer.
- Det er emnets lærere som foretar vurderingen.
- Obligatoriske arbeider må være bestått før studenten kan avlegge eksamen.

3.3. – Sluttvurdering og eksamenskarakter

For utfyllende regler angående eksamen og sluttvurdering se skolens forskrift, kapittel 6.

3.3.1. – Vilkår for eksamen

- Fagskolen gir utfyllende bestemmelser for organiseringen av eksamen og utarbeider en eksamensplan. Denne offentliggjøres senest 6 uker før eksamen på skolens læringsplattform og/eller hjemmeside.
- For å kunne avlegge eksamen må alle emner i studiet være bestått/godkjent.
- Studenten er selv ansvarlig for å holde seg orientert om tid og sted for den enkelte eksamensavvikling.
- Krav om obligatorisk fremmøte til undervisning, gruppesamlinger, obligatoriske arbeidskrav og praksis fremgår av studieplanen.
- Studentavgift for gjeldende skoleår skal være betalt innen 01.10. Slutter studenten studiene etter 01.10, kan ikke studenten kreve studentavgiften tilbakebetalt.
- Studenter som er tatt opp til et studieprogram blir automatisk oppmeldt til eksamen.
- Ved mistanke om fusk eller forsøk på fusk, gjelder § 8.3 i fagskolens forskrift.

3.3.2. – Vurdering

- Vurdering av muntlig prestasjon eller lignende som ikke lar seg etterprøve, kan ikke påklages, jfr. 9-3 pkt. 1 i fagskolens forskrift, og Lov om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleloven) § 22.
- Grunnlaget for vurdering er læringsutbyttebeskrivelsene slik de er definert i punkt 1.3. Følgende eksamensformer benyttes: mappeeksamen.

3.4. – Dokumentasjon

For utfyllende regler se. Kap. 7 i forskrift om opptak, gjennomføring av studier, eksamen og klageregler ved Fagskolen Oslo.

3.4.1. – Vitnemål

Vitnemål utstedes for fullført og bestått studium. Vitnemålet dokumenterer det overordnede læringsutbyttet på emner som inngår i utdanningen, karakterene som er oppnådd, og antall studiepoeng for det enkelte emne. På vitnemålet skal fagretning, fordypning og tittel med beskrivelse av innholdet på hovedprosjektet fremgå. Vitnemålet undertegnes av rektor, eller den rektor har gitt fullmakt.

3.4.2. – Karakterutskrift

Hvis studenten har tatt enkeltemner, eller ikke har fullført eller bestått hele utdanningen, kan det utstedes karakterutskrift som viser emnekarakterer og eksamener.

3.4.3. – Tilknytningskrav, innpass og fritak

For at en fagskole skal kunne utstede vitnemål eller annen dokumentasjon for fullført utdanning, må minst 30 av studiepoengene som skal inngå i beregningsgrunnlaget, være avlagt ved fagskolen. Det er normalt den siste fagskolen som har en student før fullført utdanningsløp, som har ansvaret for å utstede vitnemålet. Ved innpassing mellom fagskoler kan det avtales særskilte ordninger for utstedelse av vitnemål mellom de berørte fagskolene.

4. OVERSIKT OVER EMNER OG TEMA

4.1. – Bærekraft – T

Temaer	1. Historisk perspektiv og begrepsapparat 2. Prosjektering og design 3. Produksjon og distribusjon 4. Materialvalg 5. Bruk og vedlikehold 6. Gjenvinning, gjenbruk og ombruk
Arbeidsform	Dette emnet gjennomføres som en kombinasjon av forelesninger og oppgaveløsning med veiledning og selvstudium. Forelesningene skal introdusere substansen som behandles i temaene, samt gå gjennom sentrale momenter. Forelesningene skal sikre at hver student har et tilfredsstillende kunnskapsgrunnlag. Oppgaveløsning med veiledning er perioden der studentene får anledning til å teste kunnskapen de har ervervet, og individuell støtte og hjelp der det trengs. Selvstudium er perioden der studenten enten kan repetere kunnskap, tette hull, eller dypdykke innenfor spesielt interessante områder. Her er det mulighet til, og oppfordring om, å gå ut over pensum.

	Det forutsettes at studenten på egen hånd gjør seg kjent med lærestoffet som er nevnt i litteraturlisten eller oppgis av faglærere, og som ikke direkte gjennomgås i plenum.
Tema 1	Historisk perspektiv og begrepsapparat ● Utvikling fra 1970 og til i dag ● Bærekraft ● Sirkulærhet - sirkulært kretsløp ● LCA (Life Cycle Analysis) - Livsløpsanalyse ● Grønt - grønnvasking ● Digitalisering
Tema 2	Prosjektering og design ● Digitalisering ● Klima og miljøforhold ○ Hvor bør man bygge? ● Funksjons og formkrav ○ Hva bør man bygge? ● Krav, hensyn og langsiktighet ○ Hvordan bør man bygge? ● Design for: ○ Vedlikehold ○ Ombruk ○ Gjenbruk ○ Gjenvinning ● Sertifiseringsordninger: ○ BREEAM ○ Svanemerket
Tema 3	Produksjon og distribusjon ● Hvordan produseres alt som går inn i prosessen? ● Hvordan, og fra hvor, kommer det til byggeplassen?
Tema 4	Materialvalg ● Klima og miljøforhold ○ Sammenheng og kontrast ● Livsløpsanalyse ● Gjenvinnbarhet
Tema 5	Bruk og vedlikehold ● Smarte løsninger ● Effekten av vedlikehold ● Business Caset for kvalitet og holdbarhet ○ Built to last ● Bytting av deler

Tema 6	Gjenvinning, gjenbruk og ombruk ● Ombruk versus riving ● Sikre effektiv gjenvinning ● Blanding av materialer ● Plast og mikropplast
---------------	--

Arbeidskrav:**A)**

Aktiv deltagelse under forelesning og oppgaveløsningstimene.

Rammer:

- Obligatorisk deltakelse.
- Muntlig tilbakemelding fra lærer. Arbeidskravet vurderes til bestått/ikke bestått.

B)

Grupprepresentasjoner på slutten av hvert tema. Målet er å synliggjøre kunnskap om, og forståelse for, bærekraftsdrevet innovasjon som faktor for både muligheter og begrensninger i egen bransje.

Rammer:

Muntlig presentasjon (maks 5 minutter) med vekt på temaets hovedtemaer.

Muntlig tilbakemelding fra lærer. Hvert case bedømmes til bestått/ikke bestått basert på følgende kriterier:

- Relevans og sammenheng mellom utfordring og løsning
- Reflektert og kompetent anvendelse av pensum
- Originalitet
- Fremstilling og presentasjon av løsning, herunder:
 - Språk
 - Oppsett
 - Begrunnelse

Faglærer står for den skjønnsmessige vurderingen. Det er til enhver tid læringsutbyttebeskrivelsene som skal være ledende for vurderingen.

Arbeidskravet som sådan vurderes til bestått/ikke bestått. For å få kravet bestått må minst fire av seks (4/6) case være vurdert til bestått i henhold til gjeldende kriterier.

Læringsutbytte:

Kunnskap:

Studenten:

- Har kunnskap om hvordan bærekraft har utviklet seg som sentralt begrep siden 1970.
- Har kunnskap om hva sirkulære kretsløp er, og hvordan en livsløpsanalyse fungerer i BAE næringen.
- Har kunnskap om bærekraftsutfordringer i hver fase av verdikjeden, herunder: prosjektering og design, produksjon og distribusjon, materialevalg, bruk og vedlikehold, gjenvinning, gjenbruk og ombruk.
- Har kunnskap om relevante sertifiseringsordninger, lov- og rammeverk.
- Har kunnskap om noen sentrale digitaliseringsprosesser som foregår i dag, som for eksempel digital tvilling.
- Har kunnskap om hvorfor og når det lønner seg å ombruke og gjenbruke.

Ferdigheter:

Studenten:

- Kan finne frem til og innhente kvalitetssikret data, informasjon og kunnskap.
- Kan benytte datablad, sertifiseringsmerker og lignende for å velge materialer og prosesser.
- Kan gjenkjenne grønnvasking, og identifisere tiltak med reell effekt.
- Kan bruke livsløpsanalyse til å se på helheten i en byggeprosess.

Generell kompetanse:

Studenten:

- Har forståelse for BAE næringens muligheter og utfordringer i et bærekraftsperspektiv.
- Evner å se flere variabler under ett og bidra til å skape høyest reell samlet effekt.

4.2. – Bærekraft – P

Temaer	2. Prosjektering og design 3. Produksjon og distribusjon 4. Materialvalg 5. Bruk og vedlikehold 6. Gjenvinning, gjenbruk og ombruk
Arbeidsform	Dette emnet gjennomføres som en kombinasjon av bedriftspresentasjoner og caseløsning. Bedriftspresentasjonene vil en av studiets samarbeidsbedrifter stå for. Bedriften skal operere i og velge et tema som er relevant for det aktuelle temaet. Bedriften skal, enten alene eller i samarbeid med faglærer, etter presentasjonen presentere et case. Caseløsningen vil gjennomføres i tverrfaglige grupper av hensiktsmessige størrelse, fastsatt av lærer. De vil ha tre uker til disposisjon, før en presentasjon eller innlevering den siste

	torsdagen eller fredagen i temaperioden. Caseløsningen skal svare på caset, og caset skal springe ut av temaene som behandles i det aktuelle temaet. Det forutsettes at studenten på egen hånd gjør seg kjent med lærestoffet som er nevnt i litteraturlisten eller oppgis av faglærere og som ikke direkte gjennomgås i plenum.
Tema 2	Prosjektering og design ● Digitalisering ● Klima og miljøforhold ○ Hvor bør man bygge? ● Funksjons og formkrav ○ Hva bør man bygge? ● Krav, hensyn og langsiktighet ○ Hvordan bør man bygge? ● Design for: ○ Vedlikehold ○ Ombruk ○ Gjenbruk ○ Gjenvinning ● Sertifiseringsordninger: ○ BREEAM ○ Svanemerket
Tema 3	Produksjon og distribusjon ● Hvordan produseres alt som går inn i prosessen? ● Hvordan, og fra hvor, kommer det til byggeplassen?
Tema 4	Materialvalg ● Klima og miljøforhold ○ Sammenheng og kontrast ● Livsløpsanalyse ● Gjenvinnbarhet
Tema 5	Bruk og vedlikehold ● Smarte løsninger ● Effekten av vedlikehold ● Business Caset for kvalitet og holdbarhet ○ Built to last ● Bytting av deler
Tema 6	Gjenvinning, gjenbruk og ombruk ● Ombruk versus riving ● Sikre effektiv gjenvinning ● Blanding av materialer ● Plast og mikroplast

Arbeidskrav:

A)

Caseløsning basert på case presentert i temaene.

Rammer:

Enten:

Muntlig presentasjon i basisgrupper (maks 25 minutter) hvor løsning på caset presenteres. Presentasjonen skal minimum inneholde:

- Problembeskrivelse
- Løsning på problemet
- Fordeler og ulemper ved løsningen
- Begrunnelse for valg av løsning (med vekt på alternative løsninger som ble vurdert).

Eller:

Skriftlig individuell rapport på maksimum 2000 ord. Studenten kan legge ved vedlegg som vil gå utover ordkravet, etter samråd med faglærer. Rapporten skal minimum inneholde:

- Problembeskrivelse
- Løsning på problemet
- Fordeler og ulemper ved løsningen
- Begrunnelse for valg av løsning (med vekt på alternative løsninger som ble vurdert).

Samtlige case skal besvares. Det skal minst gjennomføres to rapporter, og en presentasjon. De resterende to casene kan løses på den måten studenten til enhver tid finner mest hensiktsmessig. Studenten er selv ansvarlig for gjennomføring av arbeidskravet i henhold til gjeldende retningslinjer.

Studentene får skriftlig tilbakemelding på arbeidskravet fra lærer. Hver caseløsning bedømmes til bestått/ikke bestått basert på følgende kriterier:

- Relevans og sammenheng mellom utfordring og løsning
- Reflektert og kompetent anvendelse av pensum
- Originalitet
- Praktisk gjennomførbarhet
- Fremstilling og presentasjon av løsning, herunder:
 - Språk
 - Oppsett
 - Begrunnelse

Faglærer står for den skjønnsmessige vurderingen. Det er til enhver tid læringsutbyttebeskrivelsene som skal være ledende for vurderingen.

Arbeidskravet, og dermed emnet, som sådan vurderes til bestått/ikke bestått. For å få kravet bestått må minst tre av fem (3/5) caseløsninger være vurdert til bestått i henhold til gjeldende kriterier.

Læringsutbytte:

Kunnskap:

Studenten:

- Har kunnskap om hva sirkulære kretsløp er, og hvordan en livsløpsanalyse fungerer i BAE næringen.
- Har kunnskap om bærekraftsutfordringer i hver fase av verdikjeden, herunder: prosjektering og design, produksjon og distribusjon, materialevalg, bruk og vedlikehold, gjenvinning, gjenbruk og ombruk.
- Har kunnskap om relevante sertifiseringsordninger, lov- og rammeverk.
- Har kunnskap om noen sentrale digitaliseringsprosesser som foregår i dag, som for eksempel digital tvilling.
- Har kunnskap om hvorfor og når det lønner seg å ombruke og gjenbruke.
- Har kunnskap om hvor næringens sentrale arenaer og fora er, og hvordan man deltar i disse.
- Har kunnskap om hvordan ulike bransjeaktører faktisk jobber med bærekraft, og kan bruke deres erfaringer inn i egne analyser.

Ferdigheter:

Studenten:

- Kan finne frem til og innhente kvalitetssikret data, informasjon og kunnskap.
- Kan benytte datablad, sertifiseringsmerker og lignende for å velge materialer og prosesser.
- Kan gjenkjenne grønnvasking, og identifisere tiltak med reell effekt.
- Kan bruke livsløpsanalyse til å se på helheten i en byggeprosess.
- Kan omsette teoretisk kunnskap til konkrete forslag til løsninger.

Generell kompetanse:

Studenten:

- Har forståelse for BAE næringens muligheter og utfordringer i et bærekraftsperspektiv.
- Evner å se flere variabler under ett og bidra til å skape høyest reell samlet effekt.
- Kan bygge relasjoner og arbeide i team med andre fra ulike fagdisipliner med reelle problemstillinger hentet fra arbeidslivet.
- Har utviklet en etisk grunnholdning i utøvelsen av yrket.

4.3. – Innovasjon

Temaer	1. Innovasjon - historisk perspektiv og begrepsapparat (1 uke) 2. Digitalisering, Fintech (1 uke) 3. Innovasjon som virkemiddel for nyskapning og endring (1 uke) 4. Forretningside og forretningsmodeller (3 uker) 5. Prosesser og metoder (3 uker) 6. Lean og ledelse (3 uker) 7. Prosjektledelse (3 uker) 8. Innovasjon og entreprenørskap i BAE- næringen
Arbeidsform	Forelesningene skal introdusere studentene til hvert tema. Studentene skal jobbe i grupper (gjerne blandet): løse oppgaver, erfaringsdeling/diskusjoner, og lage gruppepresentasjoner for hvert tema. Gruppene skal også fungere som støtte for hverandre i de praktiske prosessene i emne 4. Det forutsettes at studenten på egen hånd gjør seg kjent med lærestoffet som er nevnt i litteraturlisten eller oppgis av faglærere og som ikke direkte gjennomgås i plenum.

Tema 1	Innovasjon - historisk perspektiv og begrepsapparat • Innovasjons i historisk perspektiv / tidslinje • Innovasjonsdrevet samfunnsansvar • Innovasjon i Byggenæringen
Tema 2	Digitalisering, Fintech • Sirkulærhet og verdikjede - i innovasjon • Digitalisering som virkemiddel og løsning • ESG og finans • EU taxonomi, forventninger og myndighetskrav
Tema 3	Innovasjon som virkemiddel for nyskapning og endring • Individ, organisasjon og samfunn • Entreprenørskap versus intraprenørskap
Tema 4	Prosesser og metoder • Behovsanalyse • Swot analyse • Design Thinking som metode • Kreative prosesser

Tema 5	Forretningside og forretningsmodeller • Forretningsidé • Forretningsmodell • Forretningsplan
Tema 6	Lean og ledelse (2 uker) • Endringsprosesser • Lean organisasjonsstruktur • Inkluderende organisasjonskultur • Team og grupper i prosess
Tema 7	Prosjektledelse • Prosjektbeskrivelse og prosjektplan • Formål, fremdrift og evalueringsmetode • Roller og ansvar • Implementeringsstrategi
Tema 8	Innovasjon og entreprenørskap i BAE- næringen • BAE- - % næringen - status på bærekraft • Et byggs livsløp • Fremtidens utfordringer og muligheter

Arbeidskrav:

A)

Obligatorisk deltakelse på forelesninger og oppgaveløsningstimer

Rammer:

- Obligatorisk deltakelse.
- Arbeidskravet vurderes til bestått / ikke bestått.

B)

Grupprepresentasjoner på slutten av hvert tema. Målet er å synliggjøre kunnskap om, og forståelse for, bærekraftsdrevet innovasjon som faktor for både muligheter og begrensninger i egen bransje.

Rammer:

Muntlig presentasjon (maks 5 minutter) med vekt på temaets hovedtemaer.

Muntlig tilbakemelding fra lærer. Hvert case bedømmes til bestått/ikke bestått basert på følgende kriterier:

- Relevans og sammenheng mellom utfordring og løsning.
- Reflektert og kompetent anvendelse av pensum.

- Originalitet.
- Fremstilling og presentasjon av løsning, herunder:
 - Språk
 - Oppsett
 - Begrunnelse

Faglærer står for den skjønnsmessige vurderingen. Det er til enhver tid læringsutbyttebeskrivelsene som skal være ledende for vurderingen.

Arbeidskravet som sådan vurderes til bestått/ikke bestått. For å få kravet bestått må minst fem av åtte (5/8) case være vurdert til bestått i henhold til gjeldende kriterier.

C)

Individuell oppgaveinnlevering som viser kunnskap om, og ferdigheter i utøvelsen av, entreprenørskap/intraprenørskap i BAE- næringen og diskuterer muligheter, risiko og mekanismer knyttet til bærekraft, sirkulærhet, digitalisering og innovasjon.

Rammer:

Semesteroppgave som skal bestå av følgende komponenter:

- Overordnet introduksjon til semesteroppgaven.
- Studentbedrift Rapport/ Intraprenørskap Programrapport (egen vurdering for emne 4).
- Refleksjonsdokument: Synliggjøre at studenten kan å trekke linjer mellom teoretisk kunnskap og praktisk, erfaringsbasert læring, samt reflektere over dette i en diskusjon. Diskusjonen skal inkludere vesentlige og naturlig tilknyttede temaer fra studiets temaer.

Omfang: Totalt Maks 6000 ord (Rapport: 3000 ord / Refleksjon 3000 ord)

Studentene får skriftlig tilbakemelding på arbeidskravet fra lærer.

Semesteroppgaven bedømmes til bestått/ikke bestått basert på følgende kriterier:

- Relevans og sammenheng mellom utfordring og løsning.
- Reflektert og kompetent anvendelse av pensum.
- Originalitet.
- Fremstilling og presentasjon av løsning, herunder:
 - Språk
 - Oppsett
 - Begrunnelse

Faglærer står for den skjønnsmessige vurderingen. Det er til enhver tid læringsutbyttebeskrivelsene som skal være ledende for vurderingen.

Læringsutbytte:

Kunnskap:

Studenten:

- Har kunnskap om områder som trenger innovasjon i BAE næringen.

- Har kunnskap om internasjonale bærekraftsperspektiver og hvordan finansielle interesser er både pådriver og hemsko for bærekraftig utvikling og tech-drevet innovasjon.
- Har kunnskap om metoder for innovasjon- og prosessledelse, som behovsanalyse, SWOT analyse, Design Thinking, og kreative prosesser.
- Har kunnskap om forskjellen mellom en forretningsidé, forretningsmodell og forretningsplan.
- Har kunnskap om prosjektledelse, endringsledelse og hvordan bygge en «lean» organisasjonskultur.
- Har innsikt i forskjellige organisasjons-strukturer og hvordan relasjonskompetanse er avgjørende for å kunne jobbe på tvers av nivåer i en organisasjon.

Ferdigheter:

Studenten:

- Kan omdanne kunnskap, innsikt og data til å konkrete tiltak på egen arbeidsplass.
- Kan samle personer på tvers av organisasjonen for gjennomføre endringer.
- Kan argumentere for nye forslag gjennom bruk av erfaring fra caser og prosjekter.
- Kan legge frem en forretningsidé med tilhørende forretningsmodell og forretningsplan.
- Kan synliggjøre verdien av bærekraftsdreven innovasjon med referanse til for eksempel økonomiske perspektiver, internasjonale trender og samfunnsansvar.

Generell kompetanse:

Studenten:

- Har forståelse for sammenhengen mellom behov for bærekraftig utvikling og innovasjon.
- Har evner til å påvirke prosessene internt i en organisasjon.
- Ser verdien for organisasjoner å være innovatør i egen bransje.

4.4. – Praktisk Entreprenørskap

Temaer	1. Studentbedrift 2. Intraprenørskapsprogram
Arbeidsform	Dette er et praktisk emne der studentene velger mellom tema 1 eller 2. Målet med emne 4 er å gi studentene praktisk erfaring med den teoretiske kunnskapen i emne 3, og vise til arbeidslivsrelevans. Studentene følger ett av to løp i regi av Ungt Entreprenørskap; Studentbedrift eller Intraprenørskapsprogram.

Tema 1	Studentbedrift ● Design Thinking i praksis/definisjon av utfordring ● Utvikling av forretningsidé ● Utvikling av forretningsmodell og plan ● Etablere bedrift m/ formaliteter ● Budsjettering og regnskap ● Drive bedrift ● Legge ned bedrift ● Delta i Ungt Entreprenørskap sitt årshjul og nettverk ● Bedriftsrapport med refleksjon
Tema 2	Intraprenørskap ● Design Thinking i praksis/definere utfordring ● Utvikling av konsept/idé ● Utvikling av tiltak, strategi og evalueringsvariabler ● Designe endringsprosess og fremdriftsplan ● Implementeringsstrategi ● Forretningsmodell og innovasjon ● Prosjektrapport med refleksjon

Arbeidskrav:

A)

Studentene skal levere inn bedrifts-/prosjektrapport fra gjennomført program: Studentbedrift eller Entreprenørskapsprogram.

Rammer:

Studentrapport/Prosjektrapport i henhold til Ungt Entreprenørskap sine retningslinjer.

Omfang: Maks 3000 ord.

Arbeidskravet vurderes til bestått/ikke bestått.

Læringsutbytte:

Kunnskap:

Studenten:

- Forstår innovasjonsbehovet i samfunnet generelt, og hvordan bærekraft er en driver for innovasjon i BAE næringen.
- Har kunnskap om metoder for innovasjon- og prosessledelse, som behovsanalyse, SWOT analyse, Design Thinking, og kreative prosesser.
- Har innsikt i forskjeller mellom forretningsidé, forretningsmodell og forretningsplan.
- Har kunnskap om hvordan forretningsmodellen kan bidra til sirkulære kretsløp.

- Har kunnskap om prosjektledelse, endringsledelse og hvordan bygge en «lean» organisasjonskultur.
- Har innsikt i forskjellige organisasjons-strukturer og hvordan relasjonskompetanse er avgjørende for å kunne jobbe på tvers av nivåer i en organisasjon.

Ferdigheter:

Studenten:

- Kan anvende kunnskap, innsikt og data til å fremme behov for endring og innovasjon, samt legge frem forslag til tiltak og fremdriftsplan.
- Kan kartlegge en situasjon og samle personer på tvers av organisasjonen for å identifisere faglige problemstillinger og forankre endringsforslag og tiltak.
- Kan argumentere for nye forslag gjennom bruk av erfaring fra caser og prosjekter.
- Kan legge frem en forretningsidé med tilhørende forretningsmodell og forretningsplan.
- Kan synliggjøre verdien av bærekraftsdreven innovasjon med referanse til langsiktige økonomiske perspektiver og internasjonale trender.

Generell kompetanse:

Studenten:

- Har tilegnet seg kompetanse til å starte egen bedrift eller bidra til intraprenørskap i bedriften de jobber i.
- Har evne til å utfordre dagens posisjon for BAE næringen og bidra til utvikling av egen bransje.
- Kan delta i utviklingsprosesser som involvere aktører på tvers av bransjen og bidra til fruktbare samarbeid.
- Kan utføre arbeidet etter utvalgte målgruppers behov.

5. VEDLEGG

Litteraturliste

Intensjonsavtaler- Partnere og Referansegruppe

- Obos
- Maxbo/ Løvenskiold byggvarehandel
- Futurebuilt
- MAD Arkitekter
- Norsk Gjenvinning

Samarbeidsavtale Ungt Entreprenørskap

